

Резюме от творческата среща на тема „Паневритмията - метод за колективна работа“

29 април 2017 г., Стара Загора

(За някои от предвидените за обсъждане въпроси не остана достатъчно време и ще ги обсъдим детайлно на следващата среща, посветена на Паневритмията, но ги споменаваме тук накратко, защото те са част от виждането на организаторите за тази тема)

Историята на създаването на Паневритмията

Една пролетна вечер през 1932 г. (най-ранните открити сведения са от 19 май 1932 г.) братя и сестри били на поляната на Изгрева, заедно с Учителя. Между тях имало много музиканти. Говорили за българската народна музика и танци, създавала се една музикална атмосфера. Учителят обяснил значението на някои стъпки в народните танци, после изсвирил няколко мелодии, като посочил кои са оригиналните, чисти мотиви в тях, и кои са привнесени по-късно. Изсвирил няколко мотива, изчистени от него, и подканил някои от братята и сестрите да опитат да ги придружат с движения, според вътрешния си усет. И така, свирел и наблюдавал движенията, без да поправя. После сам им показал най-простите и естествени движения, които съответстват на мотивите. Някои от присъстващите ги повторили и така спонтанно се поставило началото на свалянето на Паневритмията на Земята (изобщо, Учителят е обичал спонтанността, естествеността; използвал е вдъхновението на момента). Много от тези движения, които братята и сестрите показали през тази първа вечер, са влезли после като елементи в Паневритмията.

И така, ден след ден работили всички заедно. Всеки бързал да приключи с дневните си задължения и да отиде на поляната на Изгрева. Музикантите били край Учителя от сутрин до вечер; записвали мелодиите, дадени от него, и ги свирели. Учителят работел неуморно и с много Любов - дълго време търсел и разработвал мелодиите, движенията; свързвал ги, поправял ги, докато получи желаното. Създали се групи, които изучавали упражненията до късно вечер. Така в продължение на около два месеца била свалена на Земята Паневритмията (най-ранните открити сведения, че Паневритмията е вече разучена и се играе, са от 24 юли 1932 г.).

Текстът дошъл по-късно чрез Олга Славчева (с изключение на дадения от Учителя текст на няколко упражнения) и Весела Несторова (Слънчеви лъчи). По-нататък упражненията (от трите дяла: Паневритмия, Слънчеви Лъчи и Пентаграм) били описани от няколко сестри и издадени в ръководства, по заръка и насоки от Учителя.

Виждаме, че Паневритмията е плод на колективно творчество - Учителят е дал възможност на братята и сестрите, които са били край него, да участват в свалянето и описването ѝ, а също и в обучаването на останалите.

1. Идеята на Паневритмията

Наименованието „Паневритмия“ се превежда буквално като „Ритъм, роден от Бога“, „Ритъмът на Бога“, „Божествен ритъм“ („Пан“= Бог; всеобщ. „Ев“ = истински; същински; този, който ражда). Това е ритъмът, в който всичко живо пулсира; който стои в основата на живота. Следователно, Паневритмията е наука за живота; тя обхваща всичко в себе си. Учителят казва: „Целият живот е Паневритмия“.

Паневритмията - Божественият ритъм - свързва съществата от всички нива на проявление във Вселената, т.е. явява се средство за постигане и изживяване на Единството на всичко съществуващо.

При изпълнението на Паневритмията човек влиза в ритъма на разумния живот; влиза във връзка с Бога.

2. Нашата задача, като българи (в колективен аспект) е да реализираме идеята на Паневритмията на практика - като изпълняваме Паневритмията правилно и като я предадем на българския народ и на другите народи (в чист вид), за да съдейства тя за повдигането на човечеството - да съдейства за влизането на човечеството в ритъма на разумния живот, в ритъма на Бога. При това, имайки в предвид, че Паневритмията представя принципите на Новото Учение в действие (тя се явява негово естествено приложение), трябва да осъзнаваме, че предавайки Паневритмията на човечеството, ние всъщност му предаваме Новото Учение - и това е огромна отговорност, за която трябва да сме много добре подготвени.

Паневритмията е един мощен метод за колективна работа – тя е свалена на Земята колективно, изпълнява се колективно и ние - българите - носим колективно отговорността за нейното разпространение по света. Следователно, успешното реализиране на идеята на Паневритмията зависи пряко от това, да успеем да се организираме и хармонизираме като творчески колектив, който изпълнява Паневритмията правилно и дава един добър пример за подражание; колектив, който излъчва мощен духовен импулс към света. От нас зависи нашето бъдеще, бъдещето на България и света!

"Тази Паневритмия тук е свалена за българската душа и българския дух. Тя трябва да се свали отгоре, да премине през българската индивидуалност, да премине през българската личност, да премине през българската народна песен, през българските хороводни стъпки, за да се съчетае хармония между мелодия, ритъм и движение. Защото българската душа и българският дух са определени да съчетаят тази мелодия, ритъм и движение и да направят долу на Земята общение с Бога и с Великия Учител. За да се доберат останалите народи до Словото на Великия Учител, трябва да тръгнат от българска земя, от българско четмо и писмо, за да преминат през Паневритмията. Тогава ще се срещнат със Словото на Великия Учител. Друг път няма за човечеството. България е определена за това. Българската Паневритмия е определена за това. От нея се тръгва. Човечеството трябва да се добере до нея и да тръгне от нея. Оттук се тръгва - друг начин няма за пробуждане на човешкото съзнание по пътя на Космичната обич".

"Вие носите отговорност за това, което става тук на поляната и с Паневритмията, и за онова, което излиза от нея и отива в света и създава съдба на човечеството."

3. Как можем да изпълним нашата задача

Как можем да се организираме и хармонизираме като творчески колектив, изпълняващ Паневритмията правилно, който да даде добър пример и да успее да предаде Паневритмията на всички народи?

3.1. Трябва да знаем правилата на Паневритмията и да я изпълняваме по правилата

Практиката показва, че в братството не се знаят добре и не се спазват дори основните правила за изпълнение на Паневритмията. Вместо това, години наред се спори за детайлите на упражненията - така вниманието на хората се отклонява в посока от най-съществените към по-малките проблеми за решаване и, в крайна сметка, проблемите си остават нерешени. (Много голяма заслуга за отклоняването на вниманието на хората от съществените проблеми и тяхното решаване има създадената комисия по Паневритмия, която, при това, има претенции за изключителна компетентност и настоятелно налага своето виждане на всички останали хора. Изобщо, идеята, че е нужна комисия по Паневритмия, е една упадъчна идея, водеща до трагични последици в общочовешки план, и всеки здравомислещ човек следва да се разграничи от нея). Като се вземат в предвид множеството пропуски при описанието на Паневритмията в оригиналните източници от времето на Учителя (част от пропуските са много съществени, а още не са коригирани), лесно можем да стигнем до извода, че няма и един човек в България (следователно - и в света), който да играе Паневритмия правилно. И това е твърде обезпокояващо...

Ето защо, днес ще акцентираме и върху основните правила за изпълнение на Паневритмията - въпреки, че вече сме ги обсъждали на предишната среща - само когато ги научим и приложим, можем да получим просветление и помощ за оправянето на Паневритмията като цяло.

Основните правила за изпълнение на Паневритмията

Изпълнението на Паневритмията е съзнателна работа, която се върши в колектив - в определено време, на определени места, по определен начин. И само ако се спазват правилата, дадени от Учителя, може да се каже, че това е наистина Паневритмия – само тогава тя изпълнява своето предназначение; само тогава повдига човешкото съзнание.

Кога, къде и как се играе Паневритмията

Кога

Играе се в активния период от годината - от 22 март до 22 септември (когато Земята е най-възприемчива към слънчевите влияния); рано сутрин, скоро след изгрева на Слънцето (по времето на Учителя се е играла след сутрешния наряд и беседа).

Къде

Играе се сред Природата, на слънчева зелена поляна, на високо място.

Как

Играе се по двойки. Двойките се движат по окръжност, в посока обратна на часовниковата стрелка. Радиусът на окръжността трябва да бъде съобразен с броя на двойките, така че разстоянието между отделните двойки да бъде две протегнати ръце. Разстоянието между партньорите в една двойка също трябва да бъде две протегнати ръце.

Играе се на жива музика - певците и инструменталистите са в центъра на кръга. Играещите в периферията двойки пеят само в определени моменти - когато краката не се движат. („Хорът ще застане в средата, заедно със свирачите, а другите ще играят и мислено ще пеят“). По време на изпълнението на Паневритмията не се говори.

Тялото трябва да бъде добре изправено. Стъпва се първо на пръсти, а след това на цяло стъпало. Пръстите на ръцете са събрани.

Всяко упражнение започва с десен крак.

Движенията на тялото трябва да бъдат плавни и непрекъснати в рамките на такта; магнетични и икономични (Природата е икономична - с минимум усилия постига максимално добри резултати). Мисълта да е концентрирана върху движенията.

Играе се в подходящо облекло (бели или светли пастелни, едноцветни, непрозрачни дрехи, свободни по тялото; с дължина под коляното и дълъг ръкав), бос.

Много важно е:

Паневритмията да започва точно в определеното време. Който закъснее и изпусне началото, да не влиза в кръга.

Да се изпълнява оригиналният вариант, даден от Учителя (без промяна на тоналности, без допълнения от разни братя и сестри).

Който иска да пее, да влиза да пее в центъра на кръга - в периферията не се пее (освен мислено). Участващите в Паневритмията трябва да се концентрират само в една дейност - пеене, свирене или игра.

Да се правят пълни фигури (без игра по един и без въображаеми приятели)

Да не се прекосява кръга

Спазването на основните правила

Нужно е периодично да се замисляме дали спазваме основните правила при игра. Ако не спазваме основните правила (общите), ние нарушаваме хармонията на общите движения и така пречим на нормалното протичане на Паневритмията като цяло – и, съответно, ползата от такава Паневритмия ще бъде много по-малка: може да се сведе до чисто физическа гимнастика, а може дори да причини вреда.

„Каквото ви се дава, трябва точно да изпълнявате, ако искате да се ползвате“

„Всеки от нас взе някакво участие. Беше създадена една група от няколко сестри, които изучаваха Паневритмията с Учителя в салона и после я предаваха на останалите приятели, които идваха на "Изгрева". Къде по-рано, къде по-късно, приятелите я изучаваха и се обучаваха взаимно един другото. Обикновено ставаше така, че всеки, който идваше, хващаше се в кръга, поглеждаше онези, които бяха пред него и играеше според това, което виждаше. Така се дойде дотам, че не всички правилно играехме Паневритмията. С годините едни играеха едно, а други - друго. Това предизвика неодобрението на Учителя, който каза веднъж: "Трябва да се оправят упражненията и да се играят правилно. Така не може! Вие вредите на Мен, на себе си и на останалото човечество, защото от тук тези погрешно изиграни упражнения създават дисхармонични състояния и вихри и те се прехвърлят и предават на останалото човечество. Вие носите отговорност за това, което става тук на поляната и с Паневритмията, и за онава, което излиза от нея и отива в света и създава съдба на човечеството.“

Нека припомним накратко **какво се случва, когато не спазваме основните правила** (за това също сме говорили на предишни срещи). Като имаме ясна представа за последствията от неспазването на правилата, това ще ни помогне да станем много по-съзнателни и отговорни, играейки Паневритмия.

Кога

„Природата е определила време и място за реализирането на всяко нещо. Следвайте нейните закони и не се безпокойте!“

„Всички процеси в природата стават точно на време. Слънцето изгрява с точност до секунда. Само ние не отиваме навреме където трябва; навреме не работим; навреме не ядем; навреме не лягаме; навреме не ставаме; навреме не учим; навреме не се молим; навреме не правим добро. Винаги страдаме, че нещата не ги правим както трябва, а ги правим както и когато не трябва“

„Всички нещастия в света се дължат на факта, че нещата не са станали на своето време“

„У българите, ако има нещо слабо, то е волята. И аз бих желал всички вие да станете като германците и англичаните, точни; тъй на минутата, нито с една минута да не закъснявате, да придобиете този характер на точност“

Много важно е Паневритмията да започва в точно определения час - за да спазим ангажимента си към невидимия свят и да се ползваме максимално от изпращаните от там блага; за да развиваме волята си и да създаваме добри навици. Нужна е и съответна нагласа за игра и за да се постигне тя, човек трябва да отиде на предвиденото за Паневритмия място поне 10 минути по-рано.

Когато играем твърде късно (от 9:00, 10:00 или 11:00 ч.): пропускаме подходящото време за игра и енергията е вече друга, не носи толкова блага; освен това вече сме навлезли в ежедневния ритъм на живот и настройката ни вече не е така възвишена, както рано сутрин.

Когато влезе някой закъснял или някой излезе по-рано; когато звънят телефони: Закъснелите/излизашите нарушават създадения до момента енергиен баланс (нарушават Единството); играещите се разсейват и недоволстват; намалява доверието към смущаващите играта. Освен това, пропуснатото не може да се навакса.

Къде

Когато се играе в градски условия и не на зелена полянка, връзката с Природата е непълноценна и ползата от Паневритмията е много по-малка (но ако се играе върху естествена настилка (дърво, камък), все пак има полза).

Как

Когато играем на запис: не можем да приемем благословието, което се дава за нас тук и сега.

При жива музика музикантите в центъра приемат новите енергии и с музиката ги предават към играещите в периферията, и обратно: приемат енергиите от периферията и ги трансформират, провеждайки ги нагоре чрез възходящите вибрации на музиката - т.е. музикантите осъществяват връзка между Божествения и човешкия свят и хармонизират целия кръг. А ние години наред играем на записи и особено забележим положителен резултат няма - нито за нас лично, нито за братството (което продължава да върви надолу), нито за България (която се обезлюди и обезличи), нито за света. Първото условие, за да има истинска Паневритмия, това е живият, пулсиращ център (символ на Божественото), т.е. жива музика в центъра. Трябва да има поне няколко певци и инструменталисти (сплотена, хармонична група, която да представя символично колективния, братски живот) или - в краен случай - поне един човек в центъра, който да провежда Божествения ритъм.

Когато фигурите не са пълни

Когато играем по един (с невидими приятели): Когато се случи да играят сами, много хора си представят, че играят с някой ангел. Обаче, ангелите нямат нужда да играят човешка Паневритмия - тази Паневритмия е дадена за човешките същества на Земята и се играе по двойки (това е основно правило) – трябва да се очертае двоен кръг. Когато играем по един, се получава дисбаланс на магнетизма и електричеството в кръга – особено когато много хора играят сами, и то от една и съща страна. Енергията не се предава правилно между двойките; не може да се затвори добре кръга (двойния) и изтича извън него.

Упражнения 1-28 – минималния брой участници, при който има смисъл да се играе, е 10 души (5 двойки).

Слънчеви лъчи: Играейки Слънчеви лъчи, ние творим нашето настояще. И ако искаме да бъде добре сътворено, трябва да имаме поне един пълен лъч и една двойка, която да обикаля по периферията зад него - така, макар и символично, можем да представим слънчевия живот (имаме всички елементи на фигурата - център, лъч и периферия) и да имаме полза от упражнението. При по-малко от 14 души и липса на пълен лъч и периферия (по една двойка да обикаля зад всеки лъч) няма смисъл да се играе упражнението.

Пентаграм: Играейки Пентаграм, ние подготвяме нашето бъдеще. И ако искаме да е добро и светло, трябва да правим пълни фигури – трябва ни по 10 души в един Пентаграм. Тук всеки Пентаграм представя една малка хармонична група, обикаляща около общия център - в бъдеще ще се работи в малки хармонични групи, както Учителят препоръчва. Всяка малка група представя една завършена цялост (това е пътят на ученика).

Когато играем в прекалено голям кръг (не оптимален): ако разстоянията между двойките са прекалено големи, натрупваната по време на игра енергия излиза през „портите“, вместо да се върти в кръга и увеличава. За нас не остава почти нищо от нея и не се чувстваме заредени от играта. И колкото са по-големи „портите“, толкова по-неравномерно са разпределени двойките по кръга, налага се постоянно пренареждане (избързване напред, докато се получи фигура с правилна форма) - това също носи дисхармонично усещане.

Когато някой играе с неподходящо облекло (с къси поли/панталони; потници; много тесни, изрязани или прозрачни дрехи; тъмни или черни дрехи): това показва явно неуважително и несериозно отношение към Паневритмията, към Учителя и към околните; дразни околните. Човек, облечен в тъмни дрехи, задържа прекалено много енергия за себе си, а не дава достатъчно - това предизвиква дисбаланс в кръга. Човек, облечен в тесни/къси/много изрязани дрехи, не може да задържи така добре натрупаната енергия в аурата си (и енергията не може да циркулира свободно), освен това предизвиква излишно внимание към себе си, т.е. разсейва играещите. Изобщо, предизвикателно облекло следва да се избягва.

Когато някой прави забележки по време на игра: критикуващите пресичат пътя на благата, не могат да приемат благата. Атмосферата в кръга става тежка, поражда се обиди/недоволство; играещите се напрягат и концентрацията им намалява временно, правят грешки.

Има и още много пропуски, но няма да се спираме на всички - нека всеки сам да помисли за останалите пропуски, на които е бил свидетел, и да си направи съответните изводи.

3.2. Да се стремим да играем съзнателно и творчески

Съзнателно: да сме будни и концентрирани в упражненията; да спазваме правилата и да играем със свещено чувство, с благоговение (Паневритмията е свещенодействие!) - със съзнанието, че вършим една важна работа за собственото си повдигане и за повдигането на човечеството; да имаме стремеж към самоусъвършенстване

Творчески: да играем свободно, като се вслушваме и в интуицията си

Всички ние сме създадени уникални - във всеки от нас Бог се проявява по различен начин. Освен това, Бог ни е дал свободна воля. Следователно, няма как да мислим, чувстваме и действваме еднакво – няма как да играем и Паневритмията еднакво. И не е нужно. Играейки, всеки пречупва Паневритмията през своята душевност, като по този начин проявява творчество. Така всички заедно рисуваме една пъстра и красива картина на живота.

*„Еднообразните неща хипнотизирват, а разнообразните неща оживяват, карат хората да мислят“
„Свободата е право на човека. Без свобода култура не може да съществува“*

И така, от една страна погледнато: както всяка игра, така и Паневритмията има своите правила и който иска да играе играта, трябва да спазва правилата. От друга страна: всеки от нас трябва да следва своето уникално вътрешно Божествено ръководство и да упражнява свободната си воля (да бъде свободен и искрен във всичките си прояви - в мислите, чувствата и действията; следва да се отчита и еволюционното ниво на човека към момента).

На Земята животът се проявява между тези два полюса: отговорността и свободата. Значи, човек е отговорен да знае и прилага основните правила, дадени от Учителя, и същевременно свободен да ги прилага по свой уникален, творчески начин, като следва вътрешното си Божествено ръководство (съществени са не само движенията, но и смисъла и съдържанието, вложени в тях) - и това е неговият личен принос за Паневритмията. Трябва да дава същата свобода и на всички останали - да се отнася към тях като към съ-творци, които също имат вътрешно Божествено ръководство и свободна воля.

„В новото Учение всяко действие, всяка мисъл, всяко чувство, всяко проявление на нашия дух трябва да излиза от дълбочината на нашето сърце“

3.3. Ако знаем и спазваме правилата, и играем съзнателно и творчески, може да се каже, че вече сме започнали да се организираме и хармонизираме като творчески колектив, който е в състояние да реализира идеята на Паневритмията на практика

Фактът, че на тези срещи в Стара Загора, посветени на Паневритмията, има един постоянен състав, показва, че вече сме започнали да се организираме като един творчески колектив - стремим се към обща работа за Цялото; имаме този благороден стремеж и работим да го осъществим. Остана да видим как можем и да се хармонизираме, за да бъде работата ни плодотворна.

Как да се хармонизираме

Все още твърде малко внимание се обръща на това, което ни обединява (Божественото - Любовта) и твърде много - на това, което ни разделя (човешкото - личните ни предразсъдъци, пристрастия, настроения, отношения). За да успеем да се организираме и хармонизираме като колектив, който изпълнява Паневритмията, трябва да обърнем приоритетите: да се фокусираме върху това, което ни обединява – Божественото, Любовта.

Единствената сила, която обединява, това е Любовта. Когато играем Паневритмията, Любовта ни събира и обединява. Когато започнем да проявяваме Любовта в отношенията, ще се хармонизираме по естествен начин - защото хармонията е едно естествено следствие от Любовта (темата за отношенията остана за обсъждане на следващата среща – отношенията помежду ни, отношението към Паневритмията и др.).

Хармонията подразбира разнообразие. Всички ние сме различни (и се намираме на различни нива в индивидуалното си развитие), но това не бива да ни притеснява, нито дразни. Трябва да проявяваме разбиране и да се радваме на различията си, защото те ни обогатяват. Важно е всеки от нас да е на точното си място в общия организъм и да изпълнява точно определената за него функция, т.е. да проявява Божественото по специфично предвидения за него начин.

Хармонията изисква постоянни разумни усилия, за да бъде поддържана. В това отношение добрата обхода е особено важна. Също добронамереност, кротост, смирение, търпение, мекота, прошка, въздържание и др.

Един прекрасен метод за хармонизиране е общото пеене.

Опит с „Аум“: Да направим един малък опит, с помощта на който можем да се хармонизираме и да почувстваме осезаемо хармонията помежду ни. Да направим първо кратка релаксация, за да се отпуснем и настроим за пеене (пеенето е сериозна духовна работа!), след което да изпеем заедно песента „Аум“.

Да се постараме да пеем съзнателно, като вложим в ума си мисълта, че сме Едно Цяло, че пеем като един. И в същото време да сме релаксирани, да пеем без никакво напрежение. Да повторим песента няколко пъти (без да ги броим), докато почувстваме вътрешна пълнота и радост - това е признак, че нашето пеене е възходящо и хармонията между нас расте.

Музиката е особено важна за правилното ни развитие. И изобщо, човек не може да разбере Паневритмията и да играе правилно, ако не е музикален - ето защо трябва да работим усърдно за развиване на нашата музикалност.

3.4. Да предадем Паневритмията на българския народ и на света (в чист вид!)

Знаем от Учителя, че сме отговорни да предадем Паневритмията на българския народ и на останалите народи. Бъдещето на човечеството зависи от приемането и изпълнението на Паневритмията. И ако човечеството все така продължава да върви в грешна посока и да има все повече катаклизми в света, това е, защото ние не изпълняваме добре тази наша задача. Трябва да дадем един добър, жив пример за подражание - и то спешно!

Особено важно е такъв пример за подражание да дадем на новите хора, които се присъединяват в кръга на Паневритмията, както и на тези, които сега за пръв път се докосват до Учението. Ако ние ги отблъскваме с поведението си, вместо да ги привличаме, как ще изпълним задачата си?

Как приемаме новодошлите хора в кръга на Паневритмията

Учителят ни съветва да разглеждаме всичко не само от наша гледна точка, а от взаимна гледна точка. Има много гледни точки. Ако искаме да приемаме добре новодошлите в кръга, трябва да се опитваме да се поставим на тяхното място – да не забравяме, че някога и ние сме били новодошли и сме имали нужда от приемане, разбиране и подкрепа. Изобщо, към новодошлите в кръга следва да се отнасяме добронамерено; с голяма деликатност и търпение. Трябва да съумеем да представим пред тях Паневритмията по подходящ начин и да има дадем добър пример за подражание.

Обучението на начинаещите е важна част от колективната работа. Добре е то да става в реални условия - в живия кръг на Паневритмията и край него - и по време на обучението да се създаде у начинаещите съзнателно и свещено отношение към Паневритмията, както и към Учителя и Учението - да разберат, че Паневритмията представя есенцията на Учението, не е отделна от него. Важното е да им се предоставя основната информация за Паневритмията (оригиналните издания от 1938, 41 и 42 г. - с уговорката, че има известни пропуски при описването ѝ), като им се помага да се ориентират, но се оставят самостоятелно да проучват и да търсят отговори на въпросите си.

Верният начин за обучение на начинаещите е не да се дресират външно, като им се налага как точно да играят (както прави комисията по Паневритмия), а да се подтикват естествено към изучаване и прилагане на правилата за игра, дадени от Учителя, съпроводено с дълбоко вътрешно осъзнаване. Да изключат всякакви авторитети, да се обърнат навътре към себе си и там да намерят своя персонален подход към Паневритмията - без външен посредник, в директен контакт с Бога.

Общата култура

За да разпространяваме Новото Учение и Паневритмията по света успешно и да идват нови хора в нашето общество, трябва да сме много добре подготвени - а за това се изисква един добре развит интелект и една широка обща култура (те вървят заедно). Само така можем да строим мостове между нас и света.

Един от проблемите в нашето общество е тенденцията да се подценяват светските знания и опитности. Много хора казват: „Защо ми е да разбирам от математика, музика, астрология, езици и т.н.? Нали имаме Словото - в него има всичко”. Обаче, светската школа е един важен етап от живота на човека. Ако иска човек да се развива духовно, трябва да е завършил 1-2 висши образования, да е шлифован ума му - защото, ако дойде в нашето духовно общество с един още незрял ум, с невъзпитано сърце и слаба воля, ще направи много бели (дори и с най-добри намерения), вместо полезни неща (това го наблюдаваме често: много хора, току-що дошли и бързат да променят Словото, Музиката, Паневритмията...).

Много е нужно човек да има широка обща култура, за да е наясно какво се случва с него във всеки един момент и за да може да съзнателно и разумно да управлява живота си. Учителят много е държал на общата култура – Той е говорил много за науките и изкуствата; водел е братята и сестрите на концерти и изложби в града; препоръчвал им е да се запознаят с живота и трудовете на великите хора - учени, поети, музиканти, художници и др., т.е. да бъдат отворени не само за Новото Учение, но и за добрите постижения в света. За да можем да си попълним празнините в общата култура и на тази база вече да надграждаме окултното знание (ученикът трябва да бъде свръхинтелигентен, по думите на Учителя).

Разширяването на общата ни култура е една от основните цели, които сме си поставили при полагането на началото на тази поредица от срещи с практическа насоченост. Колкото по-широка е общата ни култура, толкова по-съзнателни и разумни ще бъдем; толкова повече допирни точки ще имаме помежду си (и то съществени допирни точки!) и толкова по-добре ще се разбираме; толкова по-добре ще върви колективната работа и толкова по-удовлетворени ще бъдем всички ние, а също и хората около нас и по света. И толкова по-добре и по-скоро ще предадем Учението и Паневритмията на българите и на света.

--

Тъй като тези наши срещи са практически насочени (без приложение няма постижение!), ето някои конкретни предложения за опити в братските групи през този активен сезон (до 22 септември). Предлагаме всички заедно да се постараям да направим първия от опитите, а другите два опита могат да се правят паралелно с него, при желание (на следващата среща ще дадем и други предложения за опити)

Опит 1: Да се стараем през този активен сезон да спазваме основните правила за изпълнение на Паневритмията, но да я изпълняваме свободно, творчески (пречупена през нашата индивидуалност – защото всички сме различни и, следователно, е невъзможно да играем еднакво). Да се отнасяме към другите играещи като към съ-творци - с пълно приемане, и без да си правим забележки по време на изпълнение на Паневритмията. Важно е по време на изпълнението да се отпуснем и да оставим Паневритмията да се случва естествено, като се доверим на творческия процес и, давайки най-доброто от себе си, да се радваме на това, което се случва - без очаквания за определени резултати. А резултатите ще обсъдим на следващата творческа среща в Стара Загора, през септември.

Опит 2: Да се стараем да ходим навреме за Паневритмия. Ако се случи да закъснеем и Паневритмията е вече започнала, да не влизаме в кръга.

Опит 3: Знаем, че центърът на кръга е най-важната негова част – той създава кръга. Затова, логично е да започнем решаването на проблемите от центъра на кръга към периферията. Да има винаги жива музика в центъра (свирене и пеене; и без диригенти!) – това е първото задължително условие, за да има Паневритмия. Да се свирят и пеят упражненията в оригиналните тоналности (а не както на някои професионални музиканти им е удобно!); да се изключат привнесените музикални мотиви (в „Колко сме доволни“ и „Слънчеви лъчи“).

Предлагаме всички да научим песните на Паневритмията в оригинал, да се упражняваме да ги пеем и свирим и постепенно да започнем да играем в градовете на жива музика. Не е толкова трудно да се постигне това, защото във всяка братска група има поне по 2-3 души, които пеят добре. Ще трябва и инструменталисти (не случайно Учителят препоръчва всеки да пее и свири на поне един инструмент).

Може всеки сам у дома, а и по групи да се упражняваме да пеем и свирим песните от Паневритмията, и все повече хора да влизат да пеят/свирят в центъра на кръга – на съборите и в ежедневието.

Ако поне една от братските групи, или поне една малка група от 10-12 души успее да се организира и хармонизира като творчески колектив, който изпълнява Паневритмията правилно, това ще повлияе силно благотворно и върху останалите групи; ще им се даде добър пример за следване. Така постепенно ще се научат всички групи да играят правилно и с това вече наистина ще съдействаме за повдигането на човешкото съзнание - именно това е нашата задача, поставена ни от Учителя.